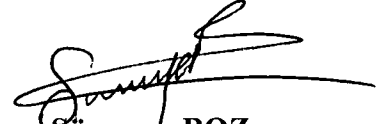

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı **Kemal MEMİŞOĞLU** tarafından Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

Menopoz, kadınların yaşam döngüsünün doğal bir evresi olmakla birlikte, milyonlarca kadının yaşam kalitesini doğrudan etkileyen önemli bir sağlık sürecidir. Sıcak basması, gece terlemesi, uyku bozuklukları, konsantrasyon kaybı (beyin sisi), ruh hali değişimleri ve kemik yoğunluğu kaybı gibi belirtiler yalnızca bireysel bir konfor meselesi değildir; kadınların çalışma hayatını, sosyal yaşamını ve genel sağlık durumunu doğrudan etkileyen ciddi sonuçlar doğurabilmektedir. Buna rağmen menopoz ve menopoz sağlığı Türkiye'de sağlık politikalarının en görünmez alanlarından biri olmaya devam etmektedir.

Menopoz semptomlarının azaltılması amacıyla uygulanan hormon replasman tedavisi (HRT), günümüzde birçok ülkede farklı uygulama yöntemleriyle yaygın biçimde kullanılmaktadır. Özellikle jel ve bant şeklinde deriden uygulanan biyoeşdeğer hormon tedavileri modern tıp pratiğinde güvenli ve etkili seçenekler arasında yer almakta ve birçok ülkede standart tedavi seçenekleri içinde değerlendirilmektedir.

Ancak Türkiye'de menopoz tedavisinde kullanılan bu yeni nesil tedavilere erişimde ciddi sorunlar yaşandığı yönünde çok sayıda hasta ve uzman görüşü bulunmaktadır. Deri yoluyla uygulanan östrojen bantlarının 2025 yılında piyasadan çekildiği ve hâlen eczanelerde bulunamadığı ifade edilmektedir. Öte yandan yakın zamanda piyasaya çıkan östrojen jel formunun ise Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından geri ödeme kapsamına alınmadığı belirtilmektedir. Bu durum menopoz dönemindeki kadınların tedavi seçeneklerini ciddi biçimde sınırlamakta ve birçok kadını söz konusu ilaçları yurt dışından temin etmek zorunda bırakan bir tablo ortaya çıkarmaktadır.

Kadınların yaşamının yaklaşık üçte birini kapsayan menopoz döneminde temel tedavilere erişimin bu denli sınırlı olması yalnızca bir ilaç tedarik sorunu değildir. Bu durum, kadın sağlığının erkek egemen sağlık politikaları içinde sistematik biçimde görünmez kılındığını ve menopoz gibi kadınların yaşamının uzun bir dönemini kapsayan sağlık süreçlerinin politika üretiminde tali bir mesele olarak görüldüğünü ortaya koymaktadır. Kadınların sağlık ihtiyaçlarının çoğu zaman yalnızca doğurganlık üzerinden tanımlandığı, menopoz gibi yaşamın diğer evrelerinin ise neredeyse tamamen ihmal edildiği görülmektedir.

Menopozun tıbbi bir süreç olmasına rağmen sağlık politikalarında bu denli ihmal edilmesi, kadın sağlığının yalnızca bireysel bir mesele gibi ele alındığını; oysa bunun açık bir kamusal sağlık sorunu olduğunu göstermektedir. Kadınların yaşam kalitesini doğrudan etkileyen tedavilere erişimin sınırlı olması ve bu tedavilerin geri ödeme politikaları dışında bırakılması, sağlık sisteminin önceliklerinin toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifinden ne kadar yoksun olduğunu da ortaya koymaktadır.

Kadınların yaşam döngüsünün uzun bir dönemini kapsayan menopoz sürecine ilişkin tedavilerin erişilebilir olmaması, bu alandaki sağlık politikalarının ciddi biçimde gözden geçirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu nedenle menopoz tedavisinde kullanılan ilaçların piyasadan çekilme nedenlerinin, geri ödeme politikalarının ve kadınların bu tedavilere erişiminde yaşanan sorunların açıklığa kavuşturulması büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda:

1. Menopoz tedavisinde kullanılan östrojen bantlarının 2025 yılında Türkiye’de piyasadan çekilmesinin gerekçesi nedir? Bu ürünlerin yeniden temini veya piyasaya sunulmasına yönelik Bakanlığınız tarafından yürütülen bir çalışma var mıdır?
2. Menopoz tedavisinde kullanılan ve yakın zamanda piyasaya çıktığı belirtilen östrojen jel formunun Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından geri ödeme kapsamına alınmamasının gerekçesi nedir? Bu ilacın geri ödeme kapsamına alınmasına ilişkin bir değerlendirme yapılmakta mıdır?
3. Türkiye’de menopoz tedavisinde kullanılan jel, bant ve benzeri deri yoluyla uygulanan hormon replasman tedavilerinin piyasada bulunabilirliğine ilişkin Bakanlığınız tarafından yapılmış bir değerlendirme veya çalışma var mıdır?
4. Menopoz tedavisinde kullanılan ilaçların piyasada bulunamaması nedeniyle yurt dışından bireysel ilaç temini yoluna başvuran hasta sayısı son 5 yıl içinde kaçtır?
5. Menopoz tedavilerinde kullanılan ilaçların geri ödeme kapsamına alınmasına ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumu ile Bakanlığınız arasında yürütülen bir düzenleme veya politika çalışması bulunmakta mıdır?
6. Türkiye’de menopoz dönemindeki kadınların sağlık ihtiyaçlarına yönelik ulusal ölçekte hazırlanmış bir sağlık politikası, strateji belgesi veya eylem planı bulunmakta mıdır?
7. Kadınların yaşam döngüsünün önemli bir bölümünü kapsayan menopoz sürecine ilişkin tedavilerin erişilebilirliğini artırmak amacıyla Bakanlığınızın planladığı yeni düzenlemeler veya teşvik mekanizmaları var mıdır?
8. Türkiye’de menopoz tedavisinde kullanılan hormon replasman tedavilerine erişim konusunda Bakanlığınıza iletilmiş hasta başvurusu veya şikâyet sayısı son 5 yıl içinde kaçtır?
9. Kadınların menopoz döneminde yaşadığı sağlık sorunlarının erken tanı ve tedavisine yönelik birinci basamak sağlık hizmetlerinde yürütülen özel bir program veya eğitim çalışması bulunmakta mıdır?